

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Виконавчий комітет
Полтавської міської ради
Полтавської області**
вул. Соборності, 36, м. Полтава,
Полтавська область, 36000

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Полтавської міської ради Полтавської області «Про встановлення на території міста Полтави туристичного бору на 2021 рік» (далі – проект рішення 1), «Про встановлення на території міста Полтави збору за місця для паркування транспортних засобів на 2021 рік» (далі – проект рішення 2), «Про встановлення на території міста Полтави транспортного податку на 2021 рік» (далі – проект рішення 3), «Про встановлення на території міста Полтави єдиного податку на 2021 рік» (далі – проект рішення 4), «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2021 рік у м. Полтаві» (далі – проект рішення 5), «Про орендну плату за землю у 2021 році в м. Полтаві» (далі – проект рішення 6), «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території міста Полтави на 2021 рік» (далі – проект рішення 7), а також документи, що надані до них листом виконавчого комітету Полтавської міської ради від 15.05.2020 № 04.2.2-19/2/1091.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Полтавської міської ради з питань містобудування, архітектури, розвитку міського господарства, транспорту, розвитку підприємницької діяльності, розвитку міста, інвестицій, туризму щодо регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний

30 1022001110701 000001

перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Однак, окремі положення надісланих проектів рішень потребують приведення у відповідність до вимог Кодексу.

Щодо проекту рішення 2

Враховуючи відсутність інформації щодо суб'єктів господарювання, які підпадають під дію проекту рішення 2, розробником в аналізі регуляторного впливу не доведено відповідність даного регуляторного акта вимогам статті 4 Закону, зокрема принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми; та принципу адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо проекту рішення 3

Відповідно до вимог статті 1 Закону даний проект рішення не містить норм регуляторного характеру та не потребує реалізації передбачених Законом процедур.

Щодо проекту рішення 4

1. Статтею 293 Кодексу передбачено встановлення місцевими радами ставок єдиного податку для платників першої та другої груп. Ставки для платників податку третьої та четвертої груп встановлені нормами Кодексу і не потребують додаткового врегулювання рішеннями місцевих рад.

Отже, пропонуємо виключити з проекту рішення 4 положення, якими встановлюються елементи податку для третьої та четвертої груп платників єдиного податку.

2. Відповідно до пункту 293.2 статті 293 Кодексу фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

Керуючись положеннями статті 293 Кодексу, пропонуємо Полтавській міській раді розглянути можливість встановлення фіксованих розмірів ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення.

Щодо проекту рішення 5

1. Згідно з підпунктом 12.3.2. Кодексу при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт

оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, у проекті рішення 5 відсутні майже всі обов'язкові елементи земельного податку.

Пропонуємо у проекті рішення 5 визначити всі обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу, або зробити посилання на конкретні положення Кодексу (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

2. У додатку 1 до проекту рішення 5, яким встановлюються ставки земельного податку, пропонуємо врахувати вимоги статті 277 ПКУ, відповідно до яких встановлюються ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів.

3. Пропонуємо у таблиці додатка 1 проекту рішення 5 врахувати вимоги статей 282 та 283 Кодексу, якими визначені переліки пільг щодо сплати податку для юридичних осіб та земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком, відповідно.

4. Із таблиці додатка 2 до проекту рішення 5 пропонуємо виключити пільги, передбачені статтею 283 Кодексу, якою визначений перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Щодо проекту рішення 6

Проектом рішення 6 передбачається затвердити розмір орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки землі за користування земельними ділянками державної та комунальної власності.

Однак, відповідно до статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Вимогами статті 2 Закону України від 06.10.1998 № 161-ХІІ «Про оренду землі» (далі – Закон № 161) встановлено, що відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Частиною першою статті 93 Земельного кодексу України регламентовано, що право оренди земельної ділянки – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до частини першої статті 792 Цивільного кодексу України за договором найму (оренди) земельної ділянки наймодавець зобов'язується передати наймачеві земельну ділянку на встановлений договором строк у володіння та користування за плату. Частиною третьою цієї статті визначено, що відносини найму (оренди) земельної ділянки регулюються законом.

Водночас згідно із статтею 1 Закону № 161 оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Статтею 21 Закону № 161 визначено, що орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі.

Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Кодексу).

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно із пунктом 288.1 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, який, зокрема укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Пунктом 288.4 статті 288 Кодексу встановлено, що розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

У свою чергу Типовим договором оренди землі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220, передбачено, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством за затвердженими Кабінетом Міністрів України формами, що заповнюються під час укладання або зміни умов договору оренди.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

При цьому положеннями статті 288 Кодексу визначена процедура встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за земельні ділянки, у тому числі і за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Отже, чинним законодавством України не передбачена можливість та/або необхідність затвердження органами місцевого самоврядування порядку встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки та фіксованих ставок орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки землі.

Таким чином, проект рішення 6 не узгоджується із вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципами доцільності – обґрунтована необхідність запровадження державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

Враховуючи зазначене, проекти рішень 2, 4 – 6 не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, а саме з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Надані аналізи регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ), зокрема їх наповнення, не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої

постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Згідно із вимогами Методики розробник в АРВ повинен чітко визначити причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, зазначити, які ставки податку діють на відповідній території на сьогодні, проаналізувати причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення, а також, охарактеризувати та оцінити сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Проте, розробник обмежився лише текстовим описом проблем та не навів вичерпних даних у числовій формі, які б обґрунтовували їх наявність, важливість та масштаб, не окреслив ті сфери господарської діяльності, на які проблеми справляють найбільш негативний вплив.

У розділах II АРВ задекларовані розробником цілі державного регулювання не відповідають проблемам, визначеним у попередньому розділі АРВ, викладені не чітко та не є вимірюваними. Визначені розробником цілі регулювань не мають якісного, кількісного та часового виміру, не вказують які проблеми мають вирішити.

У розділах III АРВ розробник не навів жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проектів рішень, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зважаючи на те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний спосіб державного втручання відповідає проблемам, що потребують врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для їх вирішення.

У розділах V АРВ розробник не описав механізми дії запропонованих регулювань з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації їх вимог. При цьому розробник не врахував, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення після набрання ним чинності.

У розділах 3 М-Тестів та додатках 2 до Методики до адміністративних витрат суб'єктів великого і середнього, малого та мікро підприємництва віднесені витрати на підготовку звітів та забезпечення процесу перевірок. Натомість, відповідно до вимог Кодексу, до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено виключно встановлення ставок місцевих податків та

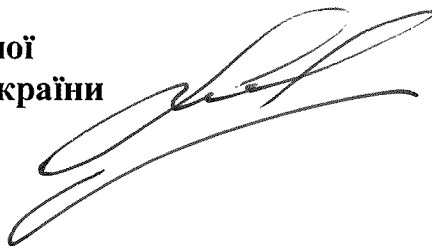
зборів та пільг зі сплати місцевих податків і зборів. Процедури обліку платників податків, проведення перевірок, звітування, сплати податків тощо встановлюються Кодексом та не потребують розрахунку в АРВ.

Таким чином, у зв'язку із відсутністю в АРВ всіх необхідних розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведена відповідність проектів рішень таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо привести проекти рішень Полтавської міської ради Полтавської області у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень і пропозицій, а аналізу регуляторного впливу – до вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результатами розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

